

A

346

—

—

||

.

—

Passio és Lamentáció

KOLOZSVÁR, UNITÁRIUS, Ktár

Kéz 1152 sz.

14)

Kéz. 1152.

Passio és lémentáció /17e9 / Kéz.

P

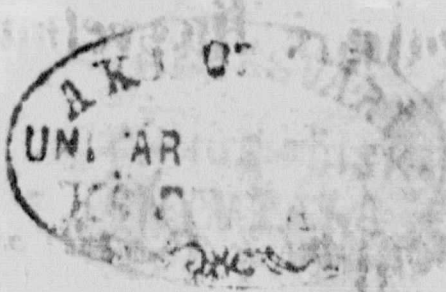
Mary - Peter - Anne

...

...

...

...

...

...

világneg tartja az írás
 Az mi Urunk Iesus Christus
 vetkesik az Sz. Evangelistáknak
 el közelgetet volna az Rogátsának
 ák vala monda Urunk Iesus az ő
 napel mulván Húsvetnak Innepe
 tatik hogj meg felzintevék. Ak
 jedelmek az irás hudok. és
 palotájában. Es tanácsot tartta

az Iesus Xsk. Kereses szenvedé
 nak kénszenvedése. ilyenképpen kö
 itások szerent. Az időben mikoron
 Innepe napja, mely Phasenak monda
 Jani tványinak. Jüdgjätoké hogj két
 leszen. és az embernek fia el arul
 koron egjben gyülene k az Taji Fe
 mind az népnek tenei Carphasnak
 nak Ur Iesus ellen, hogj ötöt

meg fogadják és meg ölnéjék, és

pon, ne talamtán indulat

pedig Jesus volna Betaniában

jöve egy szronyi állat, hozván

ezet, drága kenettel telyest, és

azt Jesusnak fejére. Latván

haragvának rajta mondván:

penzen ezt el adhatták volna,

mondnak vala. Ne ez Junes na-

lenne az köz nében. Mikor on

poklos Simonnak házában, el

labástrom kőből csinált szeken-

meg nyitván az szelenczet, önté

dig az Samitványok igen meg

De mire dön ez nagy kár, nagy

es az szegényeknek v szthot

ták

ny ^u ^u ^u / ^u ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u /
tak volna. Eszugodnak vala
^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u /
dig Jesus ezt megertette volna
^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u /
tek ez Izonyi allatra mert jo

Mindenkor szegenyek vadnak
vagjok. mert hogjert cseleket
Izony mondom ti nektek va
vilagon az Evangelium. Es is
tetik. Be mene pedig az Sa-

7 / ^u ^u / 7 / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u /
az Izony ellen. Mikoron se-
7 / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u / ^u ^u /
monda o nekik. Mire neheztel-
dolgot cselekedet en velem.

veletek de en nem mindenkor
te az en kemecsegenre mi velte.
lamig pradikalatitik mind ee
az o emlékezetre meghirdet-
tanj Judasban ki mondantik
vala

vala / schariotesnek es el men-

pen ötöt el adnája mondvan.

kezen adom ti nektek. Ezt

rajta es igirenek neki harminc

alkolmatosagot keres vala

El jöve azért az Husveteinek

dozni kel vala. Első nappán

megkerdek Jesust az ő Ja-

ven szolla az fő Papokkal mikép

Mit attok emmekem es en ötöt

halvan az Sidok igen örülének

ezüst pénzt. Es az orától fogva

miképpen ötöt kezben adnája.

innepé melyben az Barant al-

azért az pogácsás Innepnek

nitványi mondvan: Hol a ka-

rod hogy meg készítsék az Husve-

Tanítványokban, mondván: Meny-

ber egy korsó vízzel jö előtök.

Az Mester azt mondja te nekéd

Baránt az en Tanítványimmal.

ugy találak mint János meg mon-

tek az látogat. Es mikoron

az ő hízenket Tanítványi-

ti bárányt Es el küldé kettőt az

nyereték az városban, es egy em-

ben, es mondja fok ezt ő neki.

Te nálad eszem meg az Husven

Elmenven azért az Tanítványok

dotta vala nekik es meg készi-

estve fele volna eljöv János

val es le telepedék vellek.

Es

Es felkelvén az Vacsora felül,

vén meg övedze magát velle.

Kezde mosni Samitvanyinak lá-

dóval. Mikoron pedig Jesus ju-

nekite Peter: Uram te mosodé-

ki Jesus. Az mit en most ce-

nek utanna meg tudod. Mon-

meg nem mosod az en labai.

te vete ruháját, és kendővön,

Es vizet töltvén az Medenczeben

bokat, és meg törtém az Ken-

tet volna Simon Peterre monda

meg az en labaimot? Felele né-

lekeszem te nem tudod, de en

da neki Peter. Soha örökké

mot. Felele neki Jesus:

Ha

la meg nem mostak nem leszen

neki Peter: Uram nem csak la

fejemet. Mondta neki Jesus:

meg mostni, hanem csak az la-

nem minnyajan mert tudja

arulnaja. Azert mondta hogy

nem vattok tisztak min-

jan. Minekutaima pedig

reszed te nekem en velem. Mondta

haimat de mind kezeimet es

de ki meg mosdot nem szukseg

bat. Jesus tisztak vattok de

vala ki volna, az ki otot el

nem vattok tisztak minnyat

meg mosta volna labokat,

es

es reavette volna ruháját ismét

cseleketem véletek. En Uratok

labatakat. Füis edgyitek az más

kát. Mert példát látam fü

füis ugycselekedgyetek. Mert

nagjob az Szolga az ö Urinál.

dogok vattok sa meg cseleke

pedven emének az Jántrá-

monda nekik. Indgyatoké mit

es Mesterték leven meg mostam

toknak meg mossatok labató-

nektek loq amint en tselekezem

bizony mondóm ti nektek. nem

Ha azért eseket eritek, böl

ditek. Es mikoron letele

nyok. monda nekik JESUS.

L. 13.

Bizonj bizony mondom ti nektek
gemet el arul. Eok pedig igen
nek egymásra nézni es egymás
mondanq ezt. Es ki ki mind
ragjoké az Uram, monda né
edggjut nyujtja kezét az tal-
saj amak az embernek hi al-
tik. Jobb volt volna ha az

16
bögy edgyk közülletek ma tu-
meg somorodvan ezen. kezdé-
kösöt kerdez kedmi. ki felül
mond vala neki. Semde en
kik Jesus. Az kien velem
ban az arul el engemet. De
tal az embernek fia el arulta
az ember nem született volna.

Telesven pedig Judas hi otót el

vagyok az Mester: Monda ne,

es mikoron vacsoráltak volna

Koron halakat adot volna meg.

mondvan: Vegjétek es egyjétek

lakra adatik, ezt azen emléke-

vevé minckutanna vacsorált

az Tamitványoknak mondvan.

arulya vala monda: Nem de en

ki Jesus: Je magad mondad

vevé Jesus az kenyeret es tri-

szége es ada az Tamitványoknak

ez en testem mely ti erejtetek sa-

zetemre tegjétek: Itz poháris

volna, es Salakot advan ada

egjatek ebből minyajan

Ezen verem Uly Testamentumnak

nak bünök borsanatyáért ki ön

gyatok ezen emlékezetem

nak belöle es monda nekik.

Ísom töbe es Szöllo tönök vi

veletek az Istennek Országá

o közülök mindgyarásé ki

Mikor azert Judás elment

Mostan dicsvittet meg

vere, mely n ereftették es sokak-

tának. Ezt valamennyihez iján

reftegjétek. Es minyajan ivá-

Szomj mondom ti nektek nem

zeböl mikor ujornan ísom

bán. Fel kelven pedig Judás

mege, immar pedig ej vala-

volna, monda Urunk Isten

az embernek fia, es az

Istenis meg dicsőítettél ő benne.

az Istenis meg dicsőítte őt ő

csóvált őt. Fiakaim meg ke-

tek engemet és az sava megjeh-

da neki Simon Péter. Vratn in-

az sava én megjék nem követhez

na követz. Mondá neki Péter.

tek en mostan tégedet elete-

te neki Jesus. Ute det

Ha az Isten meg dicsőítettél benne,

mágában. És mindig járj meg dicső-

tes ideig vagyok veletek, keres-

ti most oda nem jötték. Most-

kab sava megj. Mondá neki Jesus.

Te most engemet de enne kintan

Vratn, miért nem, követ het né-

met adom te éretted. Fele-

adodé érettem. Ez bizony
mind

mondom te neked hogy az kakas

rombor meg tagad engemet.

mer

Amikor Jesus

vatsora utan diciretet enekletek

mellette az Olaj faknak legyere, ko

akkoron monda nekik Jesus: Min

ejjelen bennem, mert meg vagyon

az Nyajnak juhai el oszlattat

14
nem bol ez ejjel, minek elotte da

hogy soha nem ismerkel engem

mind ezeket mondotta volna, es az

volna, ki mehe Jesus Cedron pataka

vetek pedig otot az o Jamitvanyi. Es

nyajan meg botran koztok ti ez

irva meg verem az Pastort es

nak. De minek utanna fel

tamádok előveszlek titeket. Pa

laminyajan meg botrányoznak is

rankosom. Monda neki Jézus!

eszel minkeelőre az hákás szol

Es Peter annál inkább mondja vala

meg nem tagadlak. Szonkeppen

nak vala. Es akkoron mene

semanének hivattatik, hu

mene ő es az ő Jánitvá,

ti leában. monda neki Peter. De

henned de en soha meg nem bot

szom mondom te nekied, hogy ez

lana sárnyos meg tagad engemet.

Pa meg kelis veled Salom saba

mind az több Jánitványok is mond

Jézus az Majortban, meli Je

lot vala egy kert, melyben bé

nyt. Indgja vala pedig Ján

da sis az helyet, mert gjakorta
nitvanyival. Monda azért az h
it mig amoda menten, itvat
Jakabot es Jánosot; Es mi ko
de igen rettegni es bánkodni.
az en lelkem mind halálig.
közötök, hogy készenetben
egy hajtasni földön, el me
arczal az földre borula,

16
megjert vala Jézus oda az ota
nitvanyoknak: Ulyeték se
közöm. Es melleje veve Petert
ron az helyre jutot volna, kez
Es monda nekik: Szomorú
Vigasztatok en velem es imat
ne emétek. Eo pedig mint
ne tollók es teidre esven
es imatkozik vala mondván:
En

En kereto. Hyam. ha lebe-

töllem. de maga nem az en a-

Es jöve az tanitványokhoz es

Peternek. Simon alusole?

Egy oraig en velem. Vigjaz

kisirtetben ne jussátok.

ven töllok. ugyan azon beszéd

keserüséggel igen meg szo

kozik vala. Es az veritek

csöges mutyek el az pohar en

karatom. hanem az tied legoik

aluya talala oket. Es monda

Ekkeppen nem vigjazhata le

zatok es imatkozatok hüg

Emet masodszor is el men-

del imatkozek. Es mikor on

morittatnek. hoszabati iteat

mint az ver seppenk le

folynak vala rólta. Es akkor
jöve az Samitványokhoz, es
Önékik. A ludgjátok imma
is elmenven róllok, hasonla.
az Samitványokhoz, es mon.
lyetek fel mennyünk ele
a ki engemet elárul. Es imé
veven sereget es Solgá'kat
rástudoktól, jöve oda Sam-

12
von fel kelven az imátságorol,
talála őket aluvan, es monda
es nyugodgjátok. Es harmadkor
tos keppen imatkozele. Es jöve
da nékik. Elég eddig, két
iekben, mert imé el közelget,
Judas az hizenkettők közül,
melleje, az fő Epokrol es i-
pasokkal fustélyokat es bo
tve

tőlük. Judas pedig jelt adott
eli meg eszovalandókat az az Jézus
dig tudván mindeneiket kik
jékben menne és monda nekik
nák. Az Nazarethbeli Jézust.
gyök. Hogy p. ezt monda
lanak az földre. Jmért meg
Zok p. mondanák. Az Na-
kik Jézus. Mondom ti néktek

vala nekik mondván. Talakit
fogjátok megötöt. Jézus pe-
következendők valának. Ete-
kit kerestek. Zok p. monda
Monda nekik Jézus. In va-
nekik hátra menének és le om-
kerde őket. Kit kerestek?
zarethbeli Jézus. Monda ne-
hogj én vagyok. Há azed

engemec kerének, hádgyatók.
adgtek az beszed meher-
tyam kiker emmekem anjal,
közbe borza járulván Judas
sccr. Es meg csokola otot.
Juda mire jvrel: Csokolas-
fiac. Akkoron az didok
fogak otot. Simon Pe-
volna ki voná azt es az

ereket el menni. Hogy be helye
mondor vála. Ezek közül A-
edget sem vehettem el. Ezek
munda o neki. Eider legj Me-
Alonda neki Jesus: Barátom.
sal arulode te el. az emberek
Kereket vetven Jesusra, meg
fermek p. mikoron tori
Papi Fejedelemnek szul

gája hár csapa, és az job fülér
Ehúsvála neve. Monda p. Je.

te toroder hvelyében mért
vermiat el vesznek. Avagy
volna Iyámtól és adna job
nál. Avagy azt akarodé hogy
kém adot meg ne igyam.
az vások mért emek igy
da Jesus az Sidoknál.

el vága. Az holganak p. Mal-
sus Peremek. Botsárad az
valakik segített fogna le segy
vétele hogy nem ker lehetem
bet tizenker Serey Angyalok
az pohart melyet Iyám né
Avagy hogy telnének be
kellert lenni. Az koron mon-
Miképpen egy latorra ugj
tör

jöttek énreám, hogy megfog-
tul az főt megfogk Sarcma
et hagyják ott és el futate.
vala ott ki gólesban me-
es megfogák az iffiat. o-
csot, meztelen el futakó.
Siclok bolgai megfogát
Es először viték Anna

22
jatók engemet, de ez a ti óra
Eskoron az lamtványi mind
Egy némi némi iffiu követ
zirelen takarta vala magát,
p. nekik sagivan az gól-
zúlok. Az sereg p. es az
Jesust meg kötözék ott
Táspokhoz, ki ipa vala
Ca

Caiphasnak. Ammak uramja
pedig az Caiphas ki tanácsot
jobb volna egy embernek meg
vala pedig Urunkat két Jánost
János pedig mivel
jedelemnek, be menté Jézus
al vala kívül az nitva r
Leanzo látta volna Péter

vivék ötöt Caiphasnak. Vala
adot vala az didobnal, hogy
halni az kőre népért. Köveik
ványi távul, Simon Péter és
ismeretiben vala az Papi fe-
sal az palotában. Péter p.
bán. Mikoron az ajtó tartó
monda neki. Jézus az em-
be

bernek, tanítványi közülvulo

~~tanítványi közülvulo~~
tanítványi közülvulo

Keremnek vala pedig hamis tanu

meg öljek, de nem találunk

tanuk kéri mondanak. Mi hal

lotta el vonthatom az Isten
mad napon fel épitem ötot.

valale meg tagada Peter ezt

vagjok sem tudom mit mondasz.

kat Ur Jesus ellen, hogj ötot

vala. Vegre jövenek ket hamis

lottuk hogj ez ember azt mon

nek Templomat, es ismet har

Jesus. p. csak halgat vala

Fel

bernek tanítványi közül való

mondván: Itt Bonyi állat nem

Keresnek vala pedig hamis tanu

meg öljék de nem találják.

tanuk kik mondanak. Mi hal

lotta el vonthatom az Isten

mad napon fel épitem őtöt.

vala: meg tagada Péter ezt

vagjok sem tudom mit mondasz.

Kat Ur Jesus ellen, hogj őtöt

vala. Vegre jövenek két hamis

lottuk hogj ez ember azt mon

nek Templomat, es ismet har

Jesus. p. csak halgat vala.

Fel

bernek tanítványi közül való

mondván: Itt Bonyi állat nem

Keremek vala pedig hamis tanu

meg öljék, de nem találta k.

tanuk kiki mondanak. Mi hal

lotta, el vonthatom az Isten-

mad napon fel épitem őtöt.

vala: meg tagada Péter ezt

vagjok, sem tudom mit mondasz.

kat Ur Jesus ellen, hogj őtöt

vala. Vegre jövenek két hamis

lottuk hogj ez ember azt mon

nek Templomat, és ismet har-

Jesus p. csak halgat vala.

Fel

Felkelvén az Isten tejedeleim mon-

ezt a bizonságot. Jesus p-

Kérdé ismét ötet az Isten tejedele-

gedet az elő Istene. Hogy meg-

vagy az Christus Istene kiz: Tia:

mert en vagyok. Ittekoron az

iat mondván: Karomlast szol

da Jesusnak. Semmit nem feleltse

semmit nem felelt neki. Meg-

tem mondván: Hén szeritlek te

mondjad mi nekünk, ha te

monda neki Jesus: Te mondad,

fo pap meg szakarta ru ha

ta mi szűdség immat az bi-

zonságokra: Imé mostan meghal-

ti nektek. És minya'jan fel-
halálra. Ekkoron azok kik tar-

dúseki, és nyákon vereki, néinel-

arczul üi'k vala mondvan: Pro-

pheta üte mostan kégedet. Mi-

velna az palotában, fütöz-

Simon, Petenis közöttök áll va-

latok az ő karom lasat, mi tetosik

kiáltanaki mondvan: Melto az

tyak vala seguse, ötöt arczul pög-

tyek pedig be köték szemét, és

phetaly Christus es mond me, ki

Koron az Bolgák tízet köteke

nek vala mért hideg vala.

ta es fütosik vala. És m

keron latta volna ötöt más seanzo.

nak vala. Ezis a Nazaretbeli Je-

Peter. hvgj nem tudna ki volna.

bert. Es az dolgak közül is ne-

lironj te is azok közül való vagy.

hvgj Jaj te aból való vagy. Mon-

közül. annak rakansága ki-

Kerde mondani azoknak kiki vt al-
sussal vala. Meg tagada ismet

es soha nem ismerte volna az em

melyek kerdek neki mondani.

mert meg az Szodis meg mutatya

daneki edgjik az Papok Kelgái

nek Peter elvágta vala fület.

Nem

Wem de nem laatalaké en tegedet

hármadszor is kerde eskümi es átfordomi.

az embert ki felől isollanának.

meg fordulvan Jesus tekente Pé-

beszederöl, melyet mondott vala

háromszor meg tagadcz engemet;

az kertben ö velle. Akkor Peter

hogj volha nem ismerte volna

Es mindig jara az Kakas bolla. Es,

terre, es meg emlékezek Jesusnak

hogj minek elöte a Kakas bolla,

és ki menven önnel Peter nagy

éservesen öra.

Reggel p. levei öltve gju

dok es mind az népnek venei llz

iek. Mondanak azért minyajan:

Jesus p. monda nekik: Tu mond

szükség több tanulóra, mi magunk

kelven az sokaság köztöve

Pontius Pilátusnak kezében.

29
lének az Sapi fejedelmek, az irás tu

Jesus ellen hívj ötöt meg ölné

Tevagje azért az Istemek Fia:

gjátok. Eök p. mondanak. Mi

hallottuk az ő szájabol. Es fel

viték Jesusot az Sirtartónak.

Akkoron látvati Judás Ki

ötöt el árulta vala, hoggj el

gában megörve az Sidoknak,

Védkeztem el árulván az igaz verty

művélle, am se lassad. Es elvetven

akasztá magát, es két felé basada,

verék az harmincz ezüst penzt

ládájában tegyük öflet, mert ver

Karhozot volna, meg terven ma

az harmincz ezüst penz mondva

ők pedig mondának: mit gondolunk

a penzt az Templomban, el menven fel

es az öbéli kiemelék. Az Papok pedig

mondának: Nem illik hoggj az

nek arra. Es tanácsot tartának

fel

u / u / u / u / u / u / u

felölle, és megvévék egy Szakaszna k.

7 u / u / u / u / u / u / u

szere, és hivattaték az a mező ver-

u / u / u / u / u / u / u

Akkoron bételek az Iras mely azt

u / u / u / u / u / u / u

erüst pénzt az megbetsültelet (bi-

u / u / u / u / u / u / u

kaszna k mezéjében, az mint el ren-

u / u / u / u / u / u / u

Reggel azeit vivék Jesust Pilatushoz,

u / u / u / u / u / u / u

házban, hogy meg ne fertéztetnének,

u / u / u / u / u / u / u

mezejét velle, az Jövevényeknek tenne k.

u / u / u / u / u / u / u

nek mezéjének, mind ez máni napig lan-

u / u / u / u / u / u / u

mondója: Es vévék ugi mond az harminc

u / u / u / u / u / u / u

stusna k árrá d, es adák azt a Jaza-

u / u / u / u / u / u / u

delte én rollam az V. stben. *Magyaros.*

u / u / u / u / u / u / u

Es az Papok be nem menének az stls

u / u / u / u / u / u / u

de hogy meg emék az Jövevény báronc,

[Handwritten musical notation]

Ki ment azért Pilátushoz ajok mond

Mondanak ő neki: Ha az ember bűnös

nem azért volna ötye: Monda ne

ti törvénytek szerent jittyeitek meg

kaink nem illik senkit meg ölmink;

tuk fel hog az mi népünk elfor

adot admi, és magát Királyá

[Handwritten musical notation]

van: Mibey vadohányok ez emberb

nem volna semmikepen te nekied

ki Pilátus: Vegjétek hát tii, és a

ötöt: Mondanak erre az Sidok: Ne

Mondanak ismétten neki: Ezt talál

ditotta, és meg tiltotta a Császárnak

tötté. Se ment azért Pilátus az

[Handwritten signature]

Itilő házban, és meg kérde Jესus

Heraklyas: Felele neki Jesus: Te

bek mondahyak én felöllem te ne

nem Sido vagyok én, az te Nemzeted

hem. Mit cselekenel: Felele neki

gi ország, ha pedig ez világbol

én Zolqaim vitéz kednének, hogy

mond van: Te vagy az az Sido knak

magadról mondodé azt, avagy egye

kedé: Mondá neki Pilatus: Mi

ti az Papok atánadé tegedet emie

Jesus: Az én országom nem ez Vlla

volna az én országom, bizonyal az

ne adattam volna az Sido knak

mond

Monda neki Pilátus. Azert király

dad mert király vagyok. En arra kulet

Zomságot kegek az igazságot. Minden

gattja az en beszédemet. Monda neki

mikoron szakaban vadolt ar nek

nik. Kuldé pedig Pilátus ötöt

vagyé te: felele neki mondvan. Se mon

terem es azert jöttem ez vilagra. hogy bi

azert valaki az igazságot vagyn, haal

Pilátus. Monda az igazságot. Es

az Sidoktul. Semmit nem felele né

Herodesnek, mert ois az udi

h. J.

ben Jemsalembe Vala. Latvan pedig

üdü töl fogya hivanta mala ötöt

nagy tudat teme ö elöge, es kérdi

nem felele semit ö neki. (szólván

es meg, küldö Pilátusnak Es

Herodes az Napon, mert amade

Pilatus pedig ösve híván az

Herodes igen örüle Tajta, mert öke

lámj es temellivala bygy vala mi

vala ötöt sok bekeddel, de Jesus

pedig sejer ruhában öltve tele ötöt

meg barát övzának Pilátus es He

elöt haragban valának.

Papokot, es mind az Küstget

monda ö nékik. Semmi vétkeket nem

azért elereztem ötet: Szokástok

egj foglyot börtenszak elti néktek

el börtenszakam ti néktek: Barabásné

királyát. Es fel kiáltá mind az e-

nem az Barabást. Ülven pedig.

találok ez Embemben, meg büntetven

pedig ti néktek, hogy az Imep napon

melyiket akarjátok azért, hogy

avagy az Christust, az Sidonnak

gele sokaság mondván: Nem ezt ha-

Pilátus az trilo feleben. 1622

Külde az ő felesége mondván: Semmi
gazzal, mert eséjel álmodtam,

azért szolla nekik mondván: Mit
Jesussal, kit mondtok Sidok ki

mondván: Feszies meg, feszies meg
nekik: Mi gonyt cselekedet?

látok ő benne. Ők p. annal

Kövöd ne legyen te néked arral az i-
sok at szenvedem ő érette. Pilátus

akgortok azért hogy tselekedjem az
rályának: Lók p. fel kiáltának

ötöt. Pilátus harmadkoris monda
Semmi halatra való okot nem ta-

inkab kiáltanak vala mondván:

nyhfe

...
meg fészkesek. Akkor Pila-
tus...
terek p. öltözteték ötöt vörös
...
koronát nyomának fejében, és nádka-
...
terek emek vala előtt, és magyakra
...
Vidvez legj Siodonak kiralya. Es
...
ötöt, es a nád kálac kivészik vala ke-
...
ne ismet Pilatus hozájak, es monda

...
tus igen meg ostorozá Jesusat az Vi-
...
barsonj palástban, es tövisből font
...
lat adának job kezében, es csufolván
...
la, es üvezlik vala ötöt mondván:
...
arczul pökdösik vala, es verik vala
...
zéből, es verik vala fejét velle. Dime-
...
ö nekik, Imé ki hozom ötöt nék
...
tek

tek hogy meg tudjátok hogy semmi

ő benne. Ő jöve azért Jesus visel

lástot, és monda Pilátus; Ime az em

Kialtyák vala mimyajan. Jezus

Pilátus. Vegyétek ti és Jezusot,

elök nekünk törvényünk vagyon

nek fiává tette ő magát. Mikor

halálra való odevt nem találtam

ven a tövis koronát, és az harsonj Pa

ber. Mikoron azért látak volna őt,

meg Jezus meg őtöt. Mondanékik

tek meg őtöt. Felelének eye a Si

és az szent meg kei halni, mert Jste

ron ez halotta volna Pilátus,

inkább megfelelek. De mēne a-

Jesusnak: Honnet való vagy te. Je-

Monda azért Pilátus. Nekem

nam vagyon ennekem tegedet meg-

vet el ereszténem. Felele néki Jē-

sus hatalmad, há onnan felyül nem

ökreért az ki engemet te hízed.

46
zert Pilátus az Jtő házban, és monda

sus pedig semmit nem felele néki.

nem felelsze. Nem tudodé hogy hatal-

felbítenem, és hatalmam vagyon tege-

Nem volna te néked én tájtam sem-

adatot volna te néked. És ennek-

ben adot, nagyobb bűne vagyon.

De

és ezokaért okot keres valaki

dok pedig üvöltnek vala mondván:

lesz barátja, mert valaki király

monda nekik Pilátus; Az tii kirá

az Papok. Lintrend királyunk, ha

Pilátus hogy semie nem ha szalma

itile hogy a mit kívánának az

latus, hogyjótót el eresztene, Az di

Ha ezt eleerted az Sárzárnak nem

tézi magát ellene mond az Sárzárnak

lyoto kót fezticsemé meg. Jelelének

nem csak Sárzárunk. Latván pedig

akarván eleget tenni az Népnégyazt

tenne, és azért vizet keres ele, ke

zliemé

zeit meg mozámondván: En
retől, am ti lassatok: Es fel
mondván: Dövere legyen mi
son Pilátus halábra inle Jesus, és
gok kerent meg fedzittenejek.
vala p. az Barabás solvály.
sust, es le vna k rolla az bar

ártatlan vajok ez igaznak ve-
kiálta mind az egész sokaság
rajtunk, és az mi fiainkon: Akko
adá kéreleiben hogy az ő kivansá-
Barabás p. el ererte nekik.
Akkoron az viterek sugákefe-
somy palasoo, és az maga
Anthonio

rubajában öltöztek. Es valla
fat, hogy az felszesnek helye
radvan nem birnaja, talala
a mezorol jone, es azt ken-
neje. Koven valap. Jesusst
toknak sokasaga kikeke
otot. Jesus p. reajok for

ra adanak egy nehes kereszt
re ki vimjeje. Es mikoron el fa
nak egy yrenebeli embert, hogy
szemek hogy a keresztet vin-
terfiaknak es Abonyi alla
sergik es siranyak vala
dulvan monda nekik.

Jerusalemnek Leányi, ne si-

magatokat, és az ki magzatot

poke, kikben azt mondják. Bol-

hek kik nem szültek, és az

nak. Akkoron kezdik azt

ánk hegyek, es halmok.

rassatok engemet, hanem hi-

ve. Mert imé el jönnek az na-

dogok az meddők, és az me-

mlök kik nem szoptatta-

mondani. Szakadjatok re-

sedgitek el minket, mert

ha

ba az nyers fan ezt mivelik, az
Vitetnek vala pedig ő vette
meg fésztesse nek. Kétő szig
helyre, melyet Sidou / Polgo
ezeret, mirhavat és epevel
Kuscolta volna, nem akara innja.
mellette két Latrot, edgyiker

45
alszának dolga mint fészten
más két gonosz tévők is, twg
Es viték Jესust a koppalsto
tanak hínak, és adana kinnja
elegyitetel, és mikoron meg
Es akkoron felsimének meg ő
jobb kéz felől, másikot bal kéz

felől, Jesust p. Középhe. Es

múndja: Es az alvók kö-

zárkés Jesus a kereszt fán;

még nézik, mert nem tudják

tus az ő halálának okát, es

ván: NAZARETBELI JESUS

Vala p. írva Sidoul Görö-

ot be tettek az írás mely azt

ziben lámláttatek Es munda

En gyermei É. Anyam! bősá

mit mivelnek. Megírva Pilá

helyhez tette feje feliben mond-

SADOKNAK KIRALISA

kül és Déákul, Ezt p. az

Jesus fán

irást sokan olvasták vala,

hely; Mondának pedig az fő

Sidre Királynak, hanem

nak Királynak; felele neki k

meg írtam; Az Vitézek pe-

négj részre osztak, minde

Köntöfös. Vala pedig az

mert közel vala az Városhoz az

Papok Silátusnak. Ne írd

hogj ő mondotta magát Sidre

Silátus. Az mit meg írtam

dig vévék az ő ruhájá, és

miknek egy egy telt, és az

Köntös varás nélkül vala

merő tövén. Mondanak azért

De vessünk sorot rája, hogy

azt mondja: Meg ottak ökö

keővi fümre sorot vetének.

Kereszt faja mellett, azó An

nyok. Mikoron p. Jes, tára

Tamit vart, keit szeret vala,

ő köztök. Nemtelgyük ezt el,

bé helyesedjék az irás, mely

tök az en duháimot, és azért

Abuának vala pedig, az Jeso

nya Maria, és több p. H. 30.

Volna az ő Gymyar, és a

ot államj monda azó Amának

J. A. 8. 31.

27
Iste Isonyi allat a te fiad, Es
Iste az te Ilyad. Es az ora

da. Iste p. azon elő memnek
csóválván rajta mondván: Vah te

Es harmad napra másé épitesz,

Istennek fia vagy, bály le a

ben. Babaditsa meg most ha

49
az, után monda a Jambvanynak,
tol fogva a Jambvanyt öveve fogya
vala, szidalmazza te vala, sejeke

xi elrontod az Istennek Templomat

Babadics meg most magadot, ha

kereszt fárol. Bizot az Isten

kedvelli utot, mert azt mondotta

En Istennek fiavagtok. Ezenképen

mondván: Egjebet megszabadí

ta Istennek fia, és bízunk ő ben

velle edginc fel felszítetek vala,

p. az Istenek között, Karomlya

az Christus, szabadíts meg most

az mások p. feddivala ötöt

az fő népekis csúfolják vala

tót, szabadítsa meg most ő magát

ne. Ezenképen az Istenekis kité

szidalmazták vala ötöt, Edgink

vala ötöt mondván: Ha te vagy

magadot, minketis magadal.

mondván: Bizony te sem féted

az Istent, ki ugyan azon kárhoz

Benyedgjük, mert a mi gonosz

szük. Ez p. semmi gonoszt nem

emlékezél meg rólam, mikor ju-

monda néki Jézus; Bizony mon-

Paradicsomban, Vala p. új

tatásban vagy, mi p. méltan

cselkedetinkenek jutalmat vesz-

tva, és mond vala Jézusnak. Urá-

tanulj az te Országodban.

dom te néked, má velem lék

mint hatod ora, és nagy fölé.

cséq lön mind az egész földön,

kilencz óráiglan, es kilen-

kiált a Jesus mondván ELI

az. EN Istenem, EN Istenem!

hémelyek az öt aulok közül

ez. Tudván p. Jesus hogi.

seæk volna, hogi bē tellye-

hat orától fogva mind eylek

sed ora fele, nagy fel szoval

Eli lamma Sabactani. az

mire hagyál elengemet, es

mondának. Az Ilyes hija

immár mindenek bē tellye-

sedgyék az irás monda:

Szomju hűzom. Vála p. ot egy

töltenek egy spongyát ezet

hűs hűgy imnek. Mikoron

Bé helyesedet; smet nagy fel

rető s. Nyam, az te kezében

hűgy ereket mondotta volna,

ki bortsáta. És imé a sem.

edény helyes ezettel és meg

tel. és Isopal. és nyujták Rajja

pedig meg kóstolta volna monda

boval kiálta mondván. En be

ajánlom az en lelkemet. és

le függette fejét, és lelkét

plomnak arnyek tarto kar

pityya két fele hasada, teje-

föld meg indula, a kőbiklak

sok meg nyilának, és sok ben-

vala, ki jövének a koporsó-

na, be menének a B. városban

Amikor p. ezt látta volna az

ember szemek fia vala. és

től fogva mind az állyaig, az

le szakadozának, és a kopor-

teknek testek kik el aluttak

bol, és a fel tamadásnak után-

és sokaknak meg jelenének,

Hadnagj monda: Bizony ez

a több sokaság veri vala melyek.

X Hanc

Utanak vala p. távul az őrs.

Galileábanis szolgáltak vala né-

gdolnais, és töben sokan kik

vala Jerusalemben. És Sidok

hogy nem maradának a testek

hogy meg türettenének szarok,

~~az~~ vitérek, az első

55
mérői, és a több: Pásonjok, kik

ki, kik között vala Maria Ma-

ria, ő velle Galileából, feljötte nek

azért, hogy a nagy Imnepesi vala,

a fán Szombatra, kérek Pilátust

és te vétetnének Eljövének

nek meg türeke szarait, és

a másikonak is. Ki meg fejtette
 jancának, és látták volna hogy
 meg az ő barátait, hanem eddig
 öklele. és leg ottan vér és víz fo-
 ta mi bizonságot tün volla, és tud-
 sága. Lőnek p. ezek hogy az
 magne törjete k ő benne. És ismer

vála velle. Jeshus p. mi koron
 immár meg lott volna, nem törek
 vitez lánzával, az ő oldalát meg
 lya ki belölte. és a ki ezt látta,
 ginké hogy igaz az ő tan bizony
 irás be tellyesednék. Csontot
 más irásis hat mondgyja. Meg

lányak kit által ökleltének. Es

Egy gazdag Joseph nevű ember,

Égbéli tanács, jó es igaz ember

hajlott vala, mert ő is nitkon va

Batóságot véven méné Pilátus

tesce. Pilátus p. mikor meg

hult volna, igen cindálya vala.

mikoron este felé volna el jöve

Ki Arimatából való vala, tisztel

xiaz Sidónak tanácsokra nem

lo tártványa vala Jესusnak.

hvs. és meg kére hille Jესus

értette volna. hogj iminár meg

Le véven azert Joseph Jესus

testét az keresztfaól, p[er]s[er]ta g[ra]los
demusis, húsván drága kéneltet
nek azzal keresztet testét, és g[ra]los
Kások az Sidoknak temetkez.
és az kertben egy nagy koporsó,
ter vala, azt Joseph ö maga
és abban helyhezterék J[es]us

tan takará ott. Elsőve p. Nic
legimint szászott, és meg ke-
lepedőben takarák ott, a mint szö
mi. Vala p. oda közel egy k[er]t
seiben megfontj nem temette
nak kívül saraybatta vala,
nak testet, és nagy kővel for

22 / 2222 / 22 / 22
Ditvan a koporsu ajtajára, elme-
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
nezik vala a koporsu, melyben
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
nagj Imepen p. az Lombaton
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
evlatya berenc. Más napon p.
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
vala. Össze gülének az fő papok
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
és menének Pilatushoz mondván
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
la, hogy ez család még élte-

22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
nének onnec. 3 Rongyi állatok p.
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
Jesussnak testec váék vala. Az
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
vehetég lönék az fennek paran-
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
mely az Imepnek esny után valo
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
az irás indok es a népnek verig
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
néki. Aram meg emlékezünk vol-
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22
ben azt mondván, hogy harmad
22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22 / 22

napon halottáiból fel támadna
az Koporsót helyes harmad
nek az ő Samiervanyi és el lop
nik a Népmek, hogy fel táma
tevellye's, gonvobb leben az
Ambator öngzerekek, és el
a Koporsót, mentől joban

Parancslyad azért meg erősitem
napiglan, mert nétalám el jó
jate ötöt, és az után azt birde
dvt halottáiból, és így az utolsó
elsőnél. Mondá nekik vilárus
menven erősítetek meg
tudjátok. Eők p. el men

napon halottáiból fel támadna
az Koporsót helyes harmad
nek az ő Samiervanyi es el lop
nik a Népmek, hogy fel táma
tevelgyés, gonvobb leben az
Ambator örizzetek, es el
a Koporsót, mentöl joban

Parancslyad azert meg erősiteni
napiglan, mert nétalalm el jo
jale ötöt, es az után azt birde
dvt Salva aiból, es ig az utolso
elsönel. Mondanékijh Lilanus
menven erősitétek meg
tudgjatok. Edk p. el men

vén, meg erősíték a

telvén a kőporso kö

környülle hagyvan

62
kőporst, meg pecze

vét, és az örsöket

Simb fa kőporso kő
A-09. kőporso

Memoriale

1. Az nép Vereinek álmok tanácsok
ban
Volt, hogy Krisztus lemezejének oldalában
Akkor vala János a Bethaniában,
Amaz híres Péter Simonis házában.
2. Mindjárt Christus mondta Isteni Jánitványinak:
Íudgya toke mi kor két napok elmultnak,
Husvét lesz az ember fia az halálnak.
Addatki szenedis aggar Merezifának.
3. Péter, Jakab, János előt kezdérgem
kezd er, és szomorú sive! kiáltani:
István az en Ielkem szomorú meg halni
Mindenkör legyetek készens-ke! vi-
gyázzni.
4. Deoh keserves sors? mert Polváj hagyják,
Csupkeppen barfonyban Isten öltöztetik,
Tovis Koronais fejében fétetik
Igy az Szentel az Isten ELL kiáltani.
5. Az mely Zomjüfegtől ki birkák hagdának
Rothattak közülis földből fel tamadnak

Kárp

6. Kárpitya fedele szakadnak Templomnak
Jánitványit s edes Anyja kezik/ síránkoznak
Faj annak hatá di az embernek fiat
Meg nem látoganya! ki nem nyújtja karját
Képet viselőkre; Születése napját
Meg fogja átkozni, s nem lakja hazáját.
7. Hogy Memlekerel ez János Krisztusrol
Gondolkodjál napát hasznos haláláról,
Ejjelis bezejges lelki országarol
Egész életedben ez könyv olvasásrol.
8. Mit mit egy jó Isteni Uram tselekedjed
Mindenkör Uradnak mindig testet kemnyed
Igy ö Szegényinél az jó hited Terjed
Gutalmul Tejedben Korona lesz lidged.
9. Mely emlékezete im mostan örömmel
Neked nagy jó Uram igaz szeretettel
En karatsongalti ki Andrias jó sive!
Irtam, s ajánlom Szekelj fátorki büszgel.
10. Ertorád szolgálatom ez Istannis leszen,
Mivanom jó hired életedben terjedjen,
Virtusidnak soka Estveje ne leszen,
Hüseged kedvesen az Istenel ellgen

Creemas Prophetának

Uram Isten arról, mi történt mi raj

nyomosságainkat. És mi örök sé

dunkban kívül valók lakoznak

teül, az mi Anyáink olyaténok

imacogga. Emlekezzel meg

tünk, nezed és tekeics meg, az mi

günket idegenek birnak, és há

Arvákka marattunk Ilyán lónél

mint övegyek. És mi vizünk

Pászjel

penzen iszunk, és az misandiot nagy

nyegegetünk vala, meg fátanaknak

Aegyptumbélieknek szolgálatot töt

kenyeret etetnénk. Azmi Atyd

és mi viselyük az ő gonoszsága

nek mi rajtunk, és senki min

arron vélsük. Nyak vágással fe

nem adataik vala nyugodalmok.

tünk, és az Assiriabélieknek hoz

ink vékeztenek és elmultak.

ket, Szolgáink hatalmac vette

sen ki meg Rabaditana min
ket

2/2/7
Kéz az ő kezéből. Kézünkben

az ellenség előtt az Puktaban; Az

megsaratot haborság és keserű.

meg gyaláztatának és az szűzek

ban. Az fejedelmek kezén

neknek országát nem hiúsít.

66
hadozunk vala az mi kenyérünkkel

mi börtünk ugj mint az kemenező

segímiat. Sidoragbéli Szonjok igen

meg Comlanak Judának Városi

fogva fel akasztották és az Vél

tek. Az fiakal ékelemmel
élet

élének, és az gyermekek az fán meg

ban meg fogjákkozának, és az Le

züknek sokasága között. Meg

vigasága, és az mi örömindé si

fejünknek ékessége, Iaj! Iaj!

véhesztünk. A smadivok.

karának, és vének az kapuk-

ánzok meg keresedének örvendő

szókat az mi hívünknek

valomra fordult; El eset az mi

Iaj! nekünk, mert felene igen

ere somorn lön bánarnak mi

anna az mi szivünk és meg homál.

Sidóságban kit el oblatál,

Je p. Vr Isten mind öröke meg

nemzeseégről nemzeseégre.

öröke haragból mi reánk

tól fogva Jétis meg min.

lyodanade az mi szemünk.

salárdul járának öbenné.

marasz és az te birodalmod

Je miért Vr Isten huj mind

és el haddal minket sok időnk

kie Vr Isten és szád reánk

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of rhythmic symbols and clefs.

ajjcs meg az mi üdönket mind kezdésül

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of rhythmic symbols and clefs.

tölled, mert felelté igen meg hana

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of rhythmic symbols and clefs.

terj meg' terj meg' az te vad-

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of rhythmic symbols and clefs.

figva. De el ve tenél minket te

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of rhythmic symbols and clefs.

guttál; Jemsálem. Jemsálem,

Handwritten musical notation on a five-line staff, consisting of rhythmic symbols and clefs.

hoz - Istened kezd

Succincta Originis Unitanor
in Urbe Caesariopolitana
REV. A. T. 90. 70

ANNO 1526. Ludovico II. Rege Hun-
garie circa Reformationē dictum de
comburendis Lutherani Decretum etiam
Sibirium perlatum est, ubi Saxones refor-
mā et ex Catholicismo ad Lutheranismum
facile tamen transire ceperunt, usque
ad hunc Zápolya sicut primus Princi-
patum Transilvaniae ab Hungaria separavit
mortuo, Religio Lutherana ut et alia
in publicum emeruit exercitium, huc
dens enim János Filius János secundus
vel János Sigismundus Princeps Transil-
vaniae Religionem Lutheranam, non modo tol-
leravit, sed etiam ipse Unitariam am-
plexus est, atque professus, atque
etiam

etiam Religioni Reformatæ portam ap-
pini concessit. quæ A^o 1554 Libertas Re-
ligionum publicis sancitæ constitutionibus
oppositè Decreto Hungaricæ A^o 1553
de tollendis Catholicis Dogmatibus.

Porro in Transylvania quæ antea
post mortem Principis Joannis 11. suc-
cesserunt Principes Batorii Religione
Catholici, tamen ipsorum etiam Principum
et dignitate maximus Stephanus
Batorii simul etiam Lex Solonis
ad persequendas Religiones sollicitu-
tus respondere solebat: Quia Deum
sibi reservasse: Ex nihilo aliquid cre-
are, futuram præscire, et conscientias
dominari. sub quo dicto Principe
A^o 1572. rursus fuit de Libertate Reli-
gionum in Transylvania Lex sancitæ
et sic

et hi ipso vivente et regnante nulla fuit
persecutio, cuius exemplo regis Successo-
res ex eadem Familia Lindapæ aliquando
in Religione Pentagunt juramento
etiam ad eandem libertatem tutandam
obstinere.

Ex Transylvania etiam in Hungariam secessit
Religio Reformatæ, et sub umbra Tran-
sylvanica etiam Libertas Religionum, latè in
Transylvania denuo Annis 1584. 1588. 1599.
1600. et aliis, uberioribus de libertate Re-
ligionum constitutionibus, quibus simi-
les etiam in Hungaria operæ Stephani
Ducis Principis Transylvanici translatæ
sunt constitutiones Annis 1608. 1609.
hisque tanquam fundamentis liber-
tas Religionum in Hungaria nitetur,
quæ etiam facta Boerhiana circa
libertates Sacras industriæ Georgii
Rudolphi

Ratiōdi senioris Principis Frānnis
renovata sunt usq̄ ad hunc Geor-
gii Ratiōdi Junioris Expeditionem
Polonicam.

Ex Romano-Catholica Religione
Annis 1540 & 1541. omnes Nicola
urbis Landiaca Suberanam am-
plexi Religionem eam Annis 4. aut
5. tenentes, post ad Unitariam tran-
eunt, Franciscus enim Davidis in
Angulis Platearum & Vicorum multis
ad laudendum occurrentibus solum
Patrem eē unum illum Deum annun-
ciare coepit tanto cum effectu, ut uno
ore atq̄ publico applausu Pastor
Ciuitatis declaratus, atq̄ in Templum
majus in Foro situm introductus
fuerit; Annis vero 1544. 1545. 1546.
labore & industria praecipue Fran-
cisci Davidis tota Ciuitas Landi-
opolis

22
polis atq̄ inter eos vir magni nomi-
nis Casparus Helti Ciuitatis Plebanus
unitariae Religionis se addixerunt, imo
in tota Frānnia adeo Unitaria Reli-
gio brevi propagata tempore, ut plus
quam ducentis Ecclē eadem Dogmati
se addixerint.

Sic radicata Landiopolis atq̄ per to-
tam partem Frānniam Religione Uni-
taria, hinc de Landiopolis constituta
sunt inter Ecclēsticos officia Cardi-
nalia: superintendētia, releptico-
patus, Plebania & Rectoratus.
Superintendens non modo Landiopo-
litans, sed omnibus etiam Ecclēstis
in Frānnia Unitariis inuigilauit: Ple-
banus Primarius atq̄ Pastor in antiquis
Matriculis appellatus, & ligatus fuit
Ciuitati

Ciuitati Caudiopolitanae, ibidemq;
omnibus Eccl[esi]e Unit. negotiis di-
rigendis: Rectori, qui Dominane fu-
it Professor Theologiae, Studioso
Inuentus, Studiorumq; Cura Singu-
lanter ei incubuit: at Plebanus
Semper fuit Curator Scholae, a quo
Rector dependenter se habuit, quod
enim Rector ipse solus in saeculis ne-
gotiis expedire nequirit, Consilio
vero Collegae Professorum, qui praeter
Rectorem Plebanus creari Le-
tores, mitto id tentauit, vel etiam
consulto, aut in auxilium uolato
Plebano, si neq; si pares se pu-
tarunt, viri Rector et sanctissimi,
sepe etiam viri Amplissimi Ciui-
tatis pro Iudicibus ad facti, quod
Iudic

72
iudicium Inuentus scholastica stare de-
buit, mandataq; vim Legum habuer.
Victorum igitur trium officior series hinc
in modum sequitur:

Episcopi. Plebani. Rectores.
Quis primus fuerit Episcopus nobis
innotescere non potuit, Antiqui scilicet
igitur ex forte Douis fuit Franciscus
Davidis, ex Julio Joannis Di-
Regis Concionatore creatus, de quo
talem habe observationem:

Annō 1578. Die Augusti Sabita est
Synodus Ministrorum confessi-
onis unius Dei in essentia et perso-
na, in qua numerati sunt Mini-
stri 322. qui inter alia Decretum edi-
derunt de Communi Propetia in Ec-
clesia introducenda, quod Decretum a
omnibus

omnibus. Minimis libertatem dabat
sine periculo differendi inter se, et quod
vendi in his rebus; quae a synodo doli
non dum erant decreta, sed de quibus
posset lenia suscipi deliberatio.
Quae constitutio facta Franciscus
Davidis in edibus suis non ita
paucis presentibus quere re loquitur.
An Christus cum ab. Optis non fuerit
dictus Deus, posset absolute dici
Deus? An posset invocari in Preci-
bus? An Justificatio et Predestina-
tio talem credi deberet, quae lex
est Lutherus et Calvinus scripserit.
An Jesus si mortuus non fuisset
potuisset esse Christus? Praesentes
Demetrius Humadi, et Stephanus
Gardinari, Georgio Blandrata,
Saxenus Davidis amico, re-
mune.

24
nunciarunt. Habita itaque eodem Anno
1578. post mensum iter synodo Londae,
Blandrata per literas monet Fran-
cisum Dav. ne quid eor agitare vel-
let in synodo, quod domi, impulsus com-
munis Propetiae lege, cum paucis ali-
quot tractavisset, ne Princeps ad iram
provocetur, in qua synodo Stephanus
Basilius exorbitans rejectus est.
Post eam synodum de Questionibus
supra memoratis referunt Francisus
tres edidisse Bases, quae finita synodo
statim Albam Juliam ad D. Blandra-
tam sunt perlatae, quibus Blandrata
30 Bases opposuit, ad quas Franc. Dav.
respondit libellum parvo ad hunc Patronum
Casparem Derechium per Francisum
Julanum misso. Hoc Ao sub initis
ementis

mentis octobris venit in Trammiam
vocatus ex sacraia s. d. ex Basilea: Faustus
socinus, s. Caudio poli dem apud
Franciscum D. hospitatus: ad Blandra
tam literas tulit nomine totius Eccl.
Polonicae de libello Francisci Davidis
ad Beresium misso, quare Decimis
colligendis vini et frumenti, quae per
tinebant ad Franciscum D. propositum
Demetrium Humyadi, et Stephanum
Radmari, quare Fr. Davidis Lite-
ris ad Blandratam datus tale ab eo
respondum accepit: nisi cogitationes
suas mutaverit, in Comitibus Legum
ut Innovator damnabit, quae cum
brevis futura erant Caudio poli mo-
nuit ut sub adventum Principis
Caudio polim ad Comitibus colligat
aliquos.

75
aliquot Frater viciniore, quos etiam
decem convocavit Franciscus D. ad audi-
endum et Judicandum inter Franciscum
et Blandrate Dogma, at isti Judices
utriusque parti contulerunt, rem hanc Fratri
Synodo esse committendam, partes quoque
acquieverunt. Haec vero acta sunt
A^o 1578. post Martini Festum. Ita-
dem conventum est Auctore Blandra-
ta, ut Franciscus Davidis scribat funda-
mentaliter de toto negotio, respondeat
Faustus socinus. Mittantur utraque
scripta ad Fratres Polonos, post eorum
iudicium res proponatur Fratri Syno-
do, et quod approbatum fuerit, id ra-
tum esto: at Franciscus, et res morae
impatientes, antequam respondum Po-
lonorum per Alexandrum Vitrelium
nomine

nomine Ministror. A^o 1579. 24. Aug. ad
Lras nomine Eccl^{ae} Tramic^{ae} ad 17ma
Junii 1579. a Blandrata et Fausto S.
Scripta, daretur, indicit a Francisco
D. Synodus Rordam ad 24ra. Febr. A.
1579. Blandrata indigne tulit Synodum
celebratam ante iudicium Fratrum
Polonorum, totumq^{ue} negotium aperit
Principi Christophoro Balthori, et
Franciscum Davidis iudaismi atq^{ue}
Innovationis accusat, Princeps dat
Lras ad senatum laudiopolit. et man-
dat ut Franc. David. q^{ui} officio do-
cendi interdiciant, sub custodia
in adibus quas inhabitabat con-
servent, nec quengquam ad eum ad-
mittant, donec aliter constitueret
Princeps, quod mandatum etiam
Iudex senatu evocato in effectu
fuit.

25. I
Veduxit, verum Dominica instanti Fran-
ciscus concessit suggestum et Plebem
de causa sua capitulatis certiores
reddidit. Sequenti die frequentib. cogit
senatus, Patres conscripti gravitate
rei perterriti, cum Primores ad Prin-
cipem delegantur, at superveniunt Lrae
Compulsoria, sit inquisitio, examinaut
potiones Eccl^{ae} viri, seu cives de sercio-
ne habita, in utroq^{ue} enim Templo ea-
dem die docuerat. Ad Festum Georgii
A^o 1579. coguntur comitia trium Nati-
onum Rordam, quo etiam Franciscus
D. eger jubetur deferri, Nobilitas
attenta sciret quid facto opus sit,
sequenti legatione frustra accedit
Principem, contrariam operam na-
vantiibus Blandrata, Fausto, se-
piano Parmari, et Regdano Babilio
nec non.

Episcopus cum vero Princeps exacerbatus
Nobilium animos advertisset, seditionem
futuram vereretur, distulit omne nego-
tium in Julii primidie, manente
Francisco Davidis in custodia et qui-
dem archiduce, impetrante Blandrata
a Principe Pretorianos milites 10.
et capitaneum unum, qui in man-
data dabat, ut Blandrata in o-
mnibus morem gerat, pro liben-
tibus ab accessu Fratres, Liberi,
Pater, removeretur ab aegro medicus
vix magnis precibus a Principe si-
nurgus et uxori visendi reman-
petratur, Franciscus morbo co-
hice ita debilitatus, ut vix loqui
etiam posset, vix pedes, manusque
movere, quasi semimortuus aut
vni imponitur, dicens suis vale,
tanquam

77
tanquam non ultra videndis, in itinere,
se propter concussione[m] currus, aciesque
intemperiem, incipit mentis deliqui-
um pati, et ad primu[m] Junii sollemni-
cultodia in Albam Juliam deductus,
inquitur ad ingressum in concilium,
cum vero rei celeritate non reperit
quos eligeret ut sibi auxilio foret, de-
nerum sibi adiungit, et comitantibus
utringue Pretorianis militibus, am-
plissimu[m] Principis Palatium, in
quo mandare debet ingressi, tunc
adstat ingens hominum multitudo,
quod ad tragediam sane videnda[m]
confluxerat, edixerat enim Blan-
drata se aut omnia bona amissurum,
aut Franciscu[m] de nunquam liberandus
fore.

fore, In quo Tribunali primo aspe-
ctu horribili sedente Principe solo,
et utrimq; stipato purpurato ordine
ob longam aegritudinem vacillantibus
crinibus stare coactus est Franciscus D.
Donec Princeps compassione motus,
Subsellium illi dari iussit. Dem Alexan-
der Rendi, Vir ingenio, iudicio et lingua
praecellens et Principis, nomine Princeps
proponit, quanto moerore affectus sit ob
factiones in Religione, atq; inauditas
innovationes, & quidem ab eis, quos
erat tales compescere, quos nec amplius
ut serperent, cavere officii sui ra-
tus. Franciscus D. in Custodia assen-
vari voluit, nunc vero mandat, ni-
quis, nisi interrogatus loquatur, si
exceptis qui se mutuo accusarunt.
Quo finito, Mandata facta so-
lemi

lemi Protestatione, in haec verba ora resolut:
Coacte feci et facio, quod facio ego iam
ab Anno vestro, et tenis, per Fratres fr-
stra monui Franciscum, ut ab innova-
tione cessaret et ob maiora mala im-
pendenda huius mali proevenire coa-
ctus sum. Tunc Alexander Rendi.
Tu Domine Franciscus D. in studio
politano suggestu contumelias, bla-
spemias in Deum et Em jactasti, su-
per iis Princeps vult tuam Confes-
sionem audire. Tum Franciscus, quan-
tum potest, accedit Principem, ut
vix fieri valeat, eo magis audiri posset
et intelligi, petitq; Principem, ut
liceat pro illo, cum non possit, loqui
ipsius tenentem, at nec hoc intelligen-
te Principe, Roman Interpreti loquen-
di venia

di veniam concessit Princeps. Tunc
Alexander Rendi ex ex Cantua quod
rit I. An dixisti in concione
in. Precibus non esse invocandum.
II. Quod qui Crum invocent, perinde
peccent, ac si alios sanctos mortu-
os invocarent, quibus Blandrata
adjicit III. An sua scripta faterentur
esse sua? Ad hec respondens non
nisi a Seneca Lucio Interprete putat
intellectus, et quidem: quod nostra
sunt non negamus, que tanta
nostro nomine circumferuntur
nostra non venditamus, utrum ea
scripta nunc non sunt defendenda,
sed expectandum esse juxta con-
ditiones utriusque acceptatas, sen-
tentiam eorum Polonicarum et nostrarum.
Quod vero primam Questionem
attinet

attinet ex van. ⁷⁹ ~~1-5~~. Concione in
institui cum tali argumento: Quicumque
Cultus divini in verbo non sunt proce-
pti, ii grati Deo esse non possunt, invo-
catio nisi nusquam est mandata, f.
Quod quam Questionem attinet, dixi:
si vero extra scripturam sacram
commentis humanis et nostris ratio-
nis ductu, rationes invocationis nisi
scrutari volumus, iisdem rationibus
etiam sanctos tum vivos tum mortuos
invocare possumus. Hec secretari-
us Principis amotat, Rendi vero
subijcit: et si verba a quaesito disce-
pent, sensus est idem, proinde Prin-
ceps non sentatur vera sint, nec ne?
sed doceatis hec nova non esse.
Blandrata vero furcassio ritu
dixit: Ad Juduismum reditis.
(ui

huius Franciscus: Et tu paucos ante annos
in eadem fuisse sententia. Blandrata
negat. Quin si forte aliquid similem
dixisset, vel scripsisset, retractat publi-
ce, vadens et Franciscus ut idem fa-
ciat, sed respondit: levis esse viri de-
mel pronunciat a Cicerone in
revocare. Dem inquit Blandrata
ut Reser legantur, Franciscus sem-
per pro eo locutus. Tunc Lucas: si
aliquid ad rem facere, Princeps emittit
tantum de novitate et non de veritate
vult cognoscere, nam ante aliquot
annos edictum publicatum erat
de innovatione, de his mutuo
domicatim, patienter Princeps
expectante, usque dum utriusque
canduerunt, Blandrata minati
Lucas

Lucas respondit in Principis presentia
non minus sed legibus et Iustitia est
agendum, ubi vero ad modestiam
composuisset Alex. Rendi Blandra-
tam, Franciscus surgit et supplex
Principem orat. Habita ratione
strictissima capti vitis et afflicte vale-
tudinis suam defensionem concederet
in Crastinum, differri, cum etiam
in criminalibus causis concedatur
tertius dies reo ad respondendum
accusatori. Se ad hoc imparatum
esse, et jam tempus effluxisse, ad
horam duodecimam. Dicunt ad-
versarij se debuisse esse paratum,
cum talia in publicum spargeret
at respondens post Principis man-
datum ut audi scandali causa
in Plebe.

in Clebe ob eius captivacionem inopi-
nate factam, id fecisse. Conceditur,
et si maxime remittentibus Francis
adversariis, nam multi amici Fran-
cisci adventabant, dilatio et libera
quibusvis ad Captivum commea-
di facultas. Convenit itaque eum
turba Fratrum. Sed attenti, pro
consilio capiendo, Franciscus
monet, ne scandalizentur, et si
ipso sit occumbendum, ne tamen
quisquam verum impentus et re-
fragante conscientia se fidei ad-
jungat in hoc vitio discernime,
sequenti die ex mandato Prin-
cipis in a Tria Palatium repe-
runt, at jam ita debilitatus
fuit Franciscus, ut non nisi

quatuor Ministris fuit bajulatus: da-
ta igitur copia loquendi, petit Fran-
ciscus eandem se habere defendendi
licentiam, que accusatoribus daretur.
Producentes itaque mutuo quisque pro
se argumenta huc Doctrina, Libros
citatos jubet cancellarius Principis
Alex. Rendi deponi, et Franciscum
educi diligenti per totam civitatem
posita custodia, ne quis sacerdotum
aut Ministrorum ipsius, ut putabatur,
confessionis elaberetur. Lucas interim
acriter instat, ut accusatores etiam
secundum omnium Gentium Leges, ritus
consuetudines, jura et constitutiones ju-
berentur exire. Respondit Rendi,
ipsorum presentiam in transactione
hujus negotii maxime desiderari,
cum

cum ex alio quopiam negotium totum
melius referri non possit, quam ex
ipsis, quibus cum conversatus sit,
in ea q^{ue} facta docuit. Dum deliberat
amici, qui frequentes manserant
in Palatio, exeunt, et cum Lud
scam rem in summo vltiori peni
culo, licet enim defensio Francisci
visa fuerit alicuius ponderis, ac
iudicibus iuramentum est impositum.
Super eo, an ipsi fuerint partici
pes et conscii huius opinionis in
ac innovationis. Demum, an esset
blasphemia in Deum, p^{ro} iⁿ me
gantibus, posterius affirmati
bus cum iuramento. Blazid
ta, Demetrius Hungari, Ludov
cus Regedi, Hungaricus Fri
mit.

82
Chimitarii quorum tamen unus Pa
stor Rivulensis negavit hanc opini
onem novam esse, sed potius etiam
in disputatione Varadina a Franci
sco propugnata. Saxones vo
lentes ad eum referre Augustu
ne confessioni, de presenti causa
nullam censuram tulerunt. No
bilitas vero Unitarior maluit
cum Francisco manere, quam
reijcte sententia. Adversarios de
Christo eterno adorando censuravit.
Princeps, cancellarius et Esuite Fran
cisci opinionem tanquam blasphemam
damnavit. Quibus absolutis vo
catus ingressus, Accusatores apud
Principem prolixo oratione in
stant, ut ritus Francisci anniveat,
cum

^{Episcopi}
cum nondum capitaliter de coeset pro-
nunciatum. Quam orationem Trini-
tarii Hungarientes sanguinaria ora-
tione exceperunt. Sumpta ex pre-
cepto Moysi dato de interficiendo
Pseudo-Profeta, multis rationibus
urgentes Franciscum interficien-
dum esse, interminando Principi
in hanc sententiam: Te Princeps
Custodem utriusq[ue] Tabule D[omi]ni
una cum Coniuge et Libens et omni
Postestate Attimus ex officio nostro
ad Tribunal tremendi Iudicis Iesu
Christi, quem sic blasphemavit, si
hunc vivere permittis. Princeps
itaq[ue] sive attonitus inauditam no-
vitate, sive compositus impudeli-
ti invectione, vultum mutavit, et
acervito Alexandro Kendi respon-
dit

^{Episcopi}
dere iussit de daturum operam, ut ostendat
omnibus se impune tantum scelus non
profermisse. Dixit itaq[ue] Francisco
Kendi: Princeps in te demensum sta-
tuet exemplum, quod etiam alios ab
ejusdi[ce] profanaticis innovationibus de-
terere debeat, interim in custodia
asservabis, donec ulterius de te con-
suetur. unde iterum traditus mi-
litibus solus deducendus nemoq[ue]
jam amplius admittus est, imò et pi-
leo ejus diu inter Pistorianos lesi-
tatum est, et pedibus calcitratus, tan-
dem per Fratrem Nicodemitam ei-
dem reportatus fuit. Sicq[ue] tanquam
novator et Turbator Regni fuit
condemnatus, et missus Deo man-
carerem, ubi ista g[ra]tis mortuus est.
Abdueto Francisco quidam cum
aliis

aliis ei adherentibus actum est in
Comitis Albani sic desideratur. V.
descriptum Transylvanorum Fratrum
iudicio de causa Francisci Davidis
Eclesiarum Polonicarum intermixtum.

Antequam plura de Episcopis sequen-
tibus scriberem, vide sine Plebanis
Plebani. i. Casparus Helthi.

ii. Franciscus Davidis, circa
Annum 1568.

iii. Demetrius Humyadi.

iv. Erasmus Dammis, Hebraica
lingua peritissimus, quo elogio
donat eum Bera, et comedit
versionem Bibliot. Juxta et Hemell.
quoad Prosopetas. vide de Juxta
Bibliot. Antimitanor.

v.

v. Paulus P. C. S. qui Reformationem
sic Sandiastoli absoluit.

vi. Valentinus Radeckius, de quo
sub Episcopis plura.

vii. Samuel Tarsai, creatus A.º
1632. 23. August. obiit. A.º 1643. 22. Junii
A.º etatis 53.

viii. Adamus Francus filius
de Fejerstadt, successit quondam Joq.
Simi segmanni in Rectoratu sed.
la Radoviana, creatus in Plebanu
Anno 1643. die 28 Junii, obiit
morbo colico. A.º 1655. 15. Julij. A.º
etatis sue 59.

ix. Joannes Tarsai sequitur
alij Pastor, creatus A.º 1655. 19.
Aug. obiit. A.º 1661. die 2. Junii

x. Val.

X. Plebani.
Valentini Baugartus.

Memela Borussia, Rector quorundam
Scholarum Ludoviciana in Polonia,
post die Scaudiopoli ibidem
Rector, dem etiam Plebanus
creatus Anno 1661, 12 Junii. obiit
A^o 1672. Die 13 Januar.

XI. Daniel Martinus R. Joanni
Secundanus in schola suburbana
R. Petenenti existens, A^o 1657.

5. Febr. in oras exoticas missus,
et inde cum Sar^o D^{no} Lep^o Kar^o
nam A^o 1668. 2 Junii rediit,
atq; ib. prefati Mentis introductus
Rector tandem A^o 1672.
18 Jan. Plebanus creatus. obiit
A^o 1689. 12 Maji. A^o etatis sua
54. XII.

Plebani.

XII. Andreas Fövedeci, primus
Rector, A^o 1680. 27. Jan. dem A^o 1689.
Plebanus creatus, officium Rectoratus
resignat. A^o 1692. obiit 15ta Febr. A^o
1710. 11ma Febr.

XIII. Paulus Dimileu Kolosvar;
Medicine Doctor, A^o 1690. 15 Febr. Rector,
post A^o 1710. 12. Febr. Plebanus
creatus, qui non igitur, sed ibi tus
a Caspato Helvai scribitur fuisse
Plebanus a P^{ro}f. Michaeli R. Joanni
Abrahami in Hist. Ecclesiast. S. 116.
sub Dec A^o 1716. die 30. Martii
Templum forense Scaudiop. cum Pleba-
nia adeptum per Catholicos, et A^o
1718. 1. Apr. schola cum omnibus
redibus, Decimis, et Templum in su-
borio R. Petenenti in idem cessit. A quo
nullus, apud Unitar. Plebanus Scaudiopoli
creatus. Mortu^o vero A^o 1720. die 4ta Junii
ultimus Plebanus Unitarior. Rector

- Rectores Scholam.
- I. Georgius Wolnar, Rector
etiam Scholae Lutheranorum, antequam
virescit facis se addixisset.
- II. Demetrius Humadi, de
quo sub Episcopis vide.
- III. Jacobus Palaeologus,
Graecus, ex insula Srio Joniundus,
ex profana Imperatorum in Constanti-
nopolitanae sedis, qui iam
Senex Rome combustus est ob dogma-
ta sua. Ao 1585. 22 Martii.
- IV. Georgius Emedinus civ. Ao 1592.
- V. Valentinus Radecius, de quo
vide sub Episcopis.
- VI. Paulus Stanadi, sub quo Ao
1620. 24. etiam quaedam Leges
Scholasticae publicatae sunt; vide
sub Episcopis etiam, fuit simul
primus Rector, atq; Regni Rector
Literarum.

Literarum, deim itidem simul Rector
et Episcopus.

VII. Thomas Odi, creatus
Ao 1633. 3^{ha} Febr. atq; 1638. 23. Jan.
viris Reverendis ac sanctis, nec non
Amplissimo Senatu: qui tunc ex integro
e nostratibus constabat. se Scholam
ingressus, officio ducis valedicens
Senatus Juris Caesariensis creatus.

VIII. Michael Dálnoci, ex Lectore
creatus Rector. Ao 1638. die 26. Jan.
Ibidem Anno 1645. 12 Febr. creatus
Minister Urbis Divinae, non abdicato
etiam Rectoratu, tam sagaci hic vir
fuit ingenio, ut quavis aie
bisus Iper Eclipsim Solis Ao
1645. 22. Aug. privatus fuerit. Car-
mentamen Bictianum de Consola-
tione Philo. ex memoria recitaverit.
Obiit Ao 1648. 25. Apr. quo
mortuo

Rectores
mortuo Lafre Andus ac Janiss. Lan
nes Dálnoci egit vices Rectoris
usq[ue] ad 28 Majj.

ix. x. xj. xii desiderantur.

xiii. Valentini Baungartus
creatus n[um]o 1648 23. Majj, vide sub
Plebani.

xiv. Balthasar Kälösi Medici
ne Doct[or], qui hoc officio duos fun-
ctus Annos, suum Predecessor suo
resignans officium, et politicum
amplectens Statum creatur Requi
sitor literar Comitatus solos Monsi.
igitur eadem sucessit

xvi. Valentini Baungartus,
n[um]o 1667, ac reducitur, anno 1668. Scilicet
Eute, Blumnis, C. D[omi]ni Daniel e
R. Jani, et Pet[ro] Kärmann resigna-
officium, in indeq[ue]

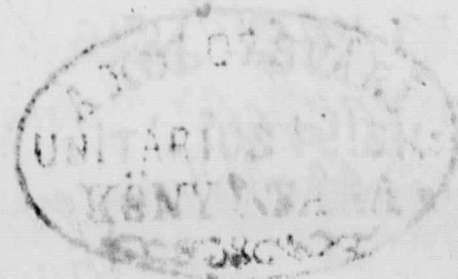
xvii. Daniel Narus R. Lanzi.

Rectores.
n[um]o 1668 16. Jan Fasci. 11. pag. 246.
Rector, Petru Kärmann Leitor creat[ur],
vide illum sub Plebani.

xviii. Andreas Lövedicki creatur
n[um]o 1680. 27. Jan. Fasci. 11. pag. 273. vide
plura sub Plebani.

xix. Paulus Dimien Kolovári
creat[ur] n[um]o 1689 15. Febr. Fasci. 11. pag.
469. Moritur anno 1720. die 4. Jan.
Hunc excepit xx. Michaël Lom,
baro R. Abradami. n[um]o

Alum n[um]o 1758. die
C. Stephanus Agd.

Episcopi.
Continuata Deductio Episcoporum.
III. Demetrius Humyadi, qui
multum prestavit opere in sua Doctrina
radicanda, & contraria expurganda, pri-
mum Rector, dein Plebanus, et simul
Episcopus creatus fuit Anno 1579. mor-
uus obiit Anno 1592.

IV. Georgius Emedinus scriptis clarus,
extat etiam hodie in impresso eius
Explicatio Locorum scripture veter-
ni Testamenti, ex quibus Trinita-
tis Dogma stabilitur. Obiit Anno
1597. die 28. obiit in ipso aetatis flore.
vide Bibliot. Antitritanica.

V. Joannes Kosa Varsavinus.
Auctor Catechesis Hungarica, cuius
initium est: Milyppen üdvülhet
az ember. ugy ha az Atyát.
Jan. 17. l. 3.

VI. Matthaeus Trowerdai ⁸⁸ Pasta
Regnum vastante, profugus cum Paulo
Lecy Plebano pester composuisse
Cantionem illam: Quid Stabat
Si David Profeta ex. Pal. 88. De prompto
creatus fuit. Anno 1601.

VII. Valentinus Radecius Pedaneu
Ks. Matthaei Radecii civitatis Jeda-
mentis Secretarii filius, primus
Rector, dein Episcopus, tandem Anno
1622. Plebanus, mortuus Anno 1632.
28. Aug. Hujus tempore Ecclesiam
tamque plures fuerunt in Sibus sedi-
bus Chicalibus: scilicet, septies
obit quam 72, ut ex Concione Rev.
Georgii Emedini dicta Anno 1595 de
Textu: Ne time pusille grex: Luc
12. v. 32. videre test. in d. Episcopo
Georgio Emedi plures fuisse lecte
Unit.

unitaria quam 425. verum quia eadem
parva erat eo tempore cognitio veri-
tatis inter homines. In dictis Tribus
Sedibus Reformati et Unitarii Ministri
mixtim serant, adeo ut in quibus-
dam Ecclesiis Pastor Unitarius, Re-
ctor erat Reformatus, et contra quod
ipsum Joannes Dajla Rectoris
Reformatorum tunc temporis Episco-
pus animadvertens, Praecipue
eadem dicitur pedes in quibus tra-
xit id solum quaesivit: Utrum
credant Patrem, Filium et spiritum
Sanctum, quod ipsum confiteri de-
formatos esse interpretatus Refor-
mator etiam eisdem obtrudit Mi-
nistros, cuiusmodi dolosa Religio-
nem tractandi ratione pluri-
mos Nostrates Ecclesias avulsi-
t.

Acta

84
Accessit etiam dolus Stephanus si Co. Bo-
loniensi antea Pastore Unitarii, ac ob
promissum in sua visitatione ab Episcopo
suo Rectoris Senioratum clam Re-
formati facti et ab inde eidem Episcopo
conversanti, examinata etiam et qua-
sita iudicis ut plurimum tanto magis
tunc plebe culta, quam neam tenebat
et haberet Religionem, ignara refor-
mationis Stephanus si Co. respondit:
se fidem et Religionem nisi si Co.
tenere, sicque delusa plebscula
Reformatam coacta est amplecti
Religionem. Valentinus autem
Ladecius an metu, vel alia de
causa ad tantam Ecclesiam rui-
nam avitendam, et vacillan-
tium fidem roborandam sine
Claud.

X

Caudiopoli ne pedem quidem movent
cujus occasione cavent Unitarii Hun-
gari ad Episcopo alienigena,
siquales nempe Saxoniae Nationis
erat Radeicus, sacando. sic cele-
bres tot et populosa Ecclia ab Overta-
no Vigilantissimo procer decem cum
Hidvege, siquae etiam tandem tyrann-
nida ditor Tenestrium maxime
defecit. in feibus septi et Milletova-
na, cito in praedam verba sunt, et
quod praefate etiam decem Ecclia
non sunt peverse, quaeptum refer-
ri debet duobus vigilantibus mi-
nistis Aostriaticis, qui animas
verba dicit Episcopi Reseni te dicit
in Kerj Vasardely, reverbi ad
suas Ecclias Arochensem et
S. Vamjensem eadem et proxime
vicinas informarunt, de glau-
dest

90
destina Episcopi Reseni fraude, quae
provie doctas, cautius ad quaeptum
de Religionis respondente, in Religi-
one quidem Unitaria remanere
nolit, at nihilominus sub senioratu
Apostate septem si lo manere et ge-
nere debuerunt, usque dum ad 1670.
Catharina Brandeburgica Principis
Gabrielis Berken Relicta Vidua
Principatum tunc temporis teneat
ex Principali sua Gratia permittens
Unitarianis sua Religionis pro se fa-
cultatem creandi seniores creatus
est senior Rev. Regor Risdal de si-
vram Pastor Ecclie Kolojennis,
qui senior quidam opinus una cum
Kulesis regis, eorum Ministri, man-
et admodum Episcopo Reformator
ajus fuit moribus eorum in vigilanti
auctor

auditas, Unitarios enim Episcopo
non licebat ad eos visitandos accedere,
adeo ut duos cogebant eadem Eccliam
Episcopos agnoscere. Reformatum in
Mortale esse Unitarium spirituale
vocatum famulum, quem de
inde Ao 1692. sortitus est Annuentia
Regni Unit. Ecclie una cum suis
Ministris ad Unitarium redierunt
Episcopum.

VIII. Paulus Sarau, creatus
Ao 1630. die 1. 7b. non applicato de-
ctoratu, Ao 1636. die 2. de xbris, de-
ra pomeridiana sexta apoplexia
tactus, postera die circa hora
12. magna cum tranquillitate in
Dno dormiuit.

IX. Daniel Beke B. Hözji
mus creatus Ao 1636. 17. Decem
Pastor

Pastor Ecclie Buda. unde Ao 1637.
23. 7b. Soudiopolim introductus. Obiit
Ao 1661. die 14. Mart. Hujus tempore, quia
multi existimant Unitarios a recepta
in Transylvania Unitaria Religione deflexos
Iudaizare vel semijudaizare cepisse, Geo-
rgius Radozi tunc temporis Princeps
urxit Unitarios ad eandem fidem con-
fessionem, prout sic Daniel Beke in
Sali. Unit. D. S. et Co. trium Nationum
Transylv. Partiumq. Regni Hung. eidem an-
nexar. Conventu. Alba Julia pro Festo
S. Georgii Martiris et Militis, vlt
die 24. Apr. celebrato. Ao 1638. Sequen-
tis tenoris exhibuit Confessionem de
Fide Christo.

Hi sunt a Iesu Christus, mi eq. mundely
la ti abal zindenez 1 Cor. 8. Ja magos
lagbely. Henne. Faban Luca 11.
a ti abal ar utolo udoben polloz.
Heb. 1.

Episcopi
Heb. 1. a hit Unacristusna tött, e
a hit mindennek örököséve tött, Ad. 2.
az Eclesianar Fejéve Pl. 1. Egd. 1. d.
éig. et lenég Közbenjáróné 1 Tim. 2. e
Vött és meg dolta tö Kirallvánar és
Dinájánar Lh. 12. 18. 19. Act. 10.
Ez Istennek Fiát sem látogat,
lannar, sem Salbatatlannar, sem
mindenek felett való Istennek, sem a
hitöl mindenek leter volna, vagy
magától való Istennek nem mond,
kül. Jo. 1. hanem Istenfél való Isten,
Inek, világszántól való világszántól
igaz Istenfél való igaz Istennek, a
Jóhis Istenfél való bölcsnek, és a
Salbatatlantól Salbatatlannar és
Sog. erel adattal az Isten Fián az
Amaz, Embeynek, a hi fogantatott
fi. Lélektöl, és született szüz mária
töl, mert mind ezeket ö nére az

Anya

Anya adta, Ezet pedig vallasunk se,
zent mondjuk, Sog. világszántól meg
ertesse minden Sog. a Kristus az
Ahitöl vett mindenek, Es magától
Lemrije mindenek,
Valljuk Sog. a Isten Kristus az Istennek
amar eg. Itria, Liröl gáborita ar Isten
az egbol tanubizonyiságot tött, Mat. 3.
17. Luc. 3. és a hit rege az. Sog. dny
állatnak magvából Adamnak meg
igire Ien. 3. amadutama a Patnar,
Vött az Abraháinnak magvából Ien. 12.
18. 23. és 26. item. Act. 3. Eccl. 44. an,
madutama Davidnak az ő magvából
Pal. 2. 23. és 110. és a Liröl csar ege,
Dül. 5. nem másról jövendőrenek
minden Profetár, és Liröl keppen Moyses
profetalt mondván: Profetált Istennek
tá nére az Isten ad tú Ahitöl fia
Löröl.

Eöztöl kezdém szöveget, Deut. 18. Act. 3.
Ugyan azon látató Jézus Krisztus
szövegét lát az Atya Istennel egyet-
len egy szöveget fia, Dan. 1. es Colos. 1.
Heb. 1. melyekben is más nincs sen.
Esa. 45. és a ti ez világnak végezet
után az Atyának alája vette tül.
1 Cor. 15. ugyan azt igaz Istennel is va-
gyud. Lemmi, 1 Jn. 5. Luca. 20. es
Mato. 28. Apoc. 5. Jan. 10. az d-
evált leppen az ő Istensége az meg-
szentelő leler által világon
meg mutatattat, a tit tisztán
es segittégek vannak az ő Atya-
után, az ő szavane solattya present
es az Apoc. 1. 6. elöndben int dequ
present, a tit ötöt segittégek által
nem ugj. mint magostig be li. Ist-
tanem ugj. mint annál fiat mi
Közben

Közbenjáródot, Unudot, Mestriatin,
Eot, és meg változott. Vallyal a deit
ugj. mi demaclarunt egy-ebet tudni
Istennel. Tanem az Jézus Krisztus, az is
azt, a ti meg fejtette. 1 Cor. 2. a ti
akadandó Istennel, mind övölle Rom. 9
Post descriptam pmissam confessione
pleniorum aliquantulum dicitur negotii
nactus cognitionem, ex Protocolo Jan.
diopolitano Sali Notarii, distinctus
Historiam ejus rei sic exhibeo:
Reynante Principe Georgio Radoczi
auctoris apud Principem Astrati bus
post habitam in hanc recepta Unitaria
Religione, eod. adairare, aut sem-
judai zare a Principe man-
datum est, ut synodo celebrata con-
fessionem aliquam de Jezu Christo
fuer

...sue Libertatini exhiberent in Itali
...m. d. d. ff. 200. Inim Nationum
...Famie D'ouventu. Albo Julia die
23. Apr. A. 1638. celebrando, quo man
dato nostro urgente a nostro Episc
po A. 1637. ad diem 29. Julii
dam Synodici indicitur, in qua de
predicta causa deliberatum, ut
Liber memorie Dni Leonii
Emmedii Man confessionem Nite
eplenane continens, sue secte
tubini exhibetur, quo delibera
to Sancti Pontificum Claudioपो
lim transmissis, reclamantibus
Sententia Synodi, quibusdam Viri
Claudioपो litaniis, decretum est ut
Pontificio Ministrorum Senator
utson

...sequitur a. d. in initio
libri.

94.
...ut confessio quaedam Religionem Man
eplenane continens ex libro Fratru
nostro sub Rege Larne. Nro impressa,
descripta Principi exhiberetur. Hic
prinde Daniel D'ere terminus ad
prefixum Albo Julia cum sibi ad
iunctis comparens, premissamq; Prin
cipi confessionem exhibens, causa ple
narij consideranda differtur ad so
mitia in Dec, ad spiritum Julii
diem A. 1638. celebranda, quare eod
A. 1638. celebrata Synodus in Postre
sione Augusti Octavius Rudolfo Senio
res Ecclesie, ceterosq; Fratres meos
prios delegit ut in Dec ad die
prefixum solerter convenirent, qui
etiam convenientes in Dec,
Almo Principi sutor in his
curant

quantum fieri potest verbis protocoli
delegatis ad id precipi in
nobilibus viris, demonstrarunt se
nil credere, quam puram, sinceram
et receptam in haec unam
Religionem, exhibentes eidem
iuxta Deliberatum Ministrorum
politianorum, Senatorumve,
sum Ministrorum Unitariae
Religionis in to. Dni 1579. Die
24 Julii Caesariensi congregati
de Divinitate, adoratione, invoc
tione, Regno Christi ex lignis
Rege sedem. quondam Joanne
Duo de Rege Hungariae
et publicatis, qui in haec scri
verba:

1mo:

95.
credimus et confitemur Jesum illum
a Nazareth esse Filium Mariam
dicitur, dicitur Deum juxta quod
sententia scripturae propter
Quia conceptus est de spiritu
Matt. 1. Luc. 1. (2). Quia
sanctus et virtute pro suis consortibus,
et accepit spiritum sine mensura, Rom.
3. Heb. 1. Act. 10. Luc. 4. (3). Pro
pter Potestatem et gloriam, quam
Pater illi in caelo et in terra postquam
resurrexit a mortuis, plenarie
dedit Rom. 1. Phil. 2. Matt. 28. (4).
Quia Deus Latet in ple
nitudine temporis restauravit et con
didit omnia per ipsum, deditque
illum nobis, ut per illum salvemur,
et vitam aeternam hereditatem accipiamus.
1. Cor. 1. 1. Gal. 3. 1. Rom. 8. 1. 1. Cor. 3. 5. 6.

96
200: Hunc eundem Iesum Christum credimenter in nostris necessitatibus pe-
colendum et adorandum esse, quia Patramus et speremus. Hinc est quod
dedit omnia Filio, Matt. 5. 11. Et postquam exhibitus in mundum venit,
sicut ut illum audiamus, in ipsum credidimus et ad ipsum multi confugerunt dicentes:
mus, ipsum colamus, adoremus, Mat. 23. Fili David miserere mei, Mat. 23.
3. 17. ideo omnes Ihesus scientie Max. 10. Item: Dne Iesu suscipe spu-
sapientia in eo abscondit, Ps. 2. ut meam, Act. 7. Negz tamen ut Ihesus
ex plenitudine eius et nos omnes ille Pater ex quo omnia invocatur, 1 Cor.
accipiamus, Joan. 1. ut filio colente 8. negz etiam ea forma Invocationis
Filium, colamus Patrem, et credente quia Patrem invocamus, nempe
in Filio, credamus in Patrem, quia dicendo: Pater noster
Pater in Filio honoratur. Joan. 5. Sed ea ratione, ut id, quod Deus
Ihesus: confitemur quod Iesus ille verus Pater illi contulit, certissimus sumus
Messias, dum fuit in terris contulit nobis opulenter largitur, quod et
et etiam nunc confert bona spiritualia ipsemet promisit: Quicquid petieris,
Fidelibus per verbum et spiritum, de quo his in nomine meo ego faciam,
invocandus est, propterea enim Joan. 14. Item: Ego dabo vobis os
a Deo Patre in illum bona omnia et sapientiam Luc. 21. Item: Vitam
collata sunt, ut illa ab ipso con- aeternam do eis, Joan. 10. Negz enim
dentem
co

eo pacto Mediator Noster est, ut nihil
nobis conferat, aut quod ab eo nihil
petendum, expectandum, atque etiam spe-
randum sit, cum eo sine omnia à deo
Patre suo celesti accepent, ut ab ipso
ca omnia in nos, tanquam membra
ipsius derivarentur.

Uro: Dicimus etiam eam scripturam, quod
Iesus ille Dominus, qui dixit apud nos, hunc
Et nunc quoque Ecce Rex, et regat
per spiritum suum fideles suos, domine,
tunc super vivos et mortuos, Rom. 14.
Imo quod regat omnia verbo potest,
hinc suo Heb. 1. Nam cum ergo Pater
nobis dedit, ut in suis fidelibus nunc
regnet, et illis vitam æternam conferat,
et ipse sit solus Dominus in celo, in cuius
nomine nos salvos fieri oporteat, Act. 4.
Et quamvis 1 Cor. 15. dicatur tunc futurum
finem, quando tradiderit regnum deo
et Patri, et cum omnia fuerint illi subiecta,
non tamen ex eo consequitur Dominus Noster
Regem nunc esse, cum ibidem dicatur, Oppor.

Passio és Lamentáció

KOLOZSVÁR, Unitárius. Ktár
Kéz 1152 sz.

VÉGE